

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan alueellinen rahoitussuunnitelma vuosille 2024-2025 ja maakuntakohtaisten tuotos- ja tulostavoitteiden asettaminen

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 12.10.2023 § 44
327/00.04.04.01/2023

Tiivistelmä

Alueellinen rahoitussuunnitelma

Työ- ja elinkeinoministeriö on kirjeessään 16.6.2022 ohjeistanut Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelusta vuosille 2024-2025. Samassa kirjeessä TEM ohjeistaa maakuntia asettamaan maakuntakohtaiset tuotos- ja tulostavoitteensa samassa aikataulussa rahoitussuunnitelman kanssa.

Rahoitussuunnitelma tulee toimittaa ministeriöön 31.10.2023 mennessä. Toimeenpanolain 20 §:n mukaisesti maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on hyväksyä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet.

Uudenmaan liitto, Uudenmaan ELY-keskus ja Hämeen ELY-keskus ovat neuvotelleet rahoituksen jaosta nojautuen maakunnan yhteistyöryhmässä 10.12.2021 sovittuihin ohjelmakauden 2021-2027 EAKR-rahoituskehysten jakautumisen periaatteisiin: maakunnan liiton osuus EAKR-kehyksestä on 65 % ja ELY-keskuksen 35 %. Lisäksi tuolloin katsottiin tarkoituksenmukaiseksi, että ohjelmakauden aikana vuosittain rahoitussuunnitelmassa voi olla joustoa Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman ja välittävien toimielinten tarpeiden mukaisesti kuitenkin huomioiden em. jako ohjelmatasolla.

Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeen mukaisesti rahoitussuunnitelmassa kuvataan Suomen alue- ja rakennepolitiikan varojen alueellinen kohdentaminen toimintalinjoittain, erityistavoitteittain ja viranomaisittain seuraavaksi kahdeksi vuodeksi hallintoviranomaisen ilmoittaman maakunnittaisen kulmaluvun perusteella. Varojen käyttö tulee suunnitella Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman sisällön ja tavoitteiden mukaisesti.

Uudenmaan kulmaluvut ovat:

	EAKR+valtio	ESR+valtio	Yht.
2021 lisäosuus	0	2,805	2,805
2024	10,151	8,163	18,314
2025	10,151	8,163	18,314

Vuoden 2021 ESR+ alueellisia rahoitussuunnitelmia täydennetään vuoden 2021 budjetoinnin osalta. Tämä osuus budjetoiitiin alun perin InvestEU:n ESR+ rahoitusosuutta varten, mutta osuutta ei kuitenkaan suunnattu InvestEU-ohjelmaan, vaan rahoitus on nyt huomioitu osana alueellista rahoituskehystä.

Rahoitussuunnitelmien laadinnassa Etelä- ja Länsi-Suomen maakuntien tulee pääsääntöisesti käyttää seuraavia toimintalinjojen ja erityistavoitteiden osuuksia (prosentit EU-rahoituksen osuuksia):

EAKR: TL1 (67%): ET 1.i 42,5%, ET 1.ii 15%, ET 1.iii 42,5%.
EAKR: TL2 (33%): ET 2.i 42,5%, ET 2.iv: 15%, ET 2.vi 42,5%
ESR+ TL 4 (93%): ET 4.a 35%, ET 4.g 35%, ET 4.h 30%
ESR+ TL5 (7%): ET 5.h 100%

Uusimaa on Suomessa ainoa kehittyneemmän alueen alueluokkaan luettava maakunta, jolloin sillä on oma erillinen rahoituskehyksensä. Näin ollen Uusimaa ei voi poiketa näistä rahoitusosuuksista edes tilanteessa, jossa joku muu maakunta painottaisi omia osuuksiaan kompensoivasti.

EU:n ja valtion rahoituksen lisäksi ilmoitetaan arvio kuntarahoituksesta ja muusta julkisesta rahoituksesta. EU-osarahoitussuhde riippuu rahoituksen alueluokasta. Uudenmaan (kehittyneemmät alueet) maakuntakehyksen osalta EU-osarahoitussuhde on 40% julkisesta rahoituksesta. ESR+-toimintalinjalla 5 EU-osarahoitussuhde on kaikissa alueluokissa 95%. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kansallisesta julkisesta rahoituksesta valtion vastinrahoitus kattaa 75 % ja 25 % on kunta- ja muuta julkista rahoitusta. Hankkeiden käynnistyksen tukemiseksi kuntarahan vaateesta voidaan joustaa hankkeiden, toimintalinjojen ja rahastojen välillä. Omarahoitusta edellytetään hankkeilta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Esitys rahoitussuunnitelmasta liitteenä.

Maakuntakohtaisten tuotos- ja tulostavoitteiden asettaminen

Tulostavastuun varmistamiseksi TEM pyytää maakuntian asettamaan maakuntakohtaiset tuotos- ja tulostavoitteet kumulatiivisesti vuosille 2021–2024. Ohjelma-asiakirja asettaa minimitavoitteen. Tulostavoitteiden pohjana käytetään indikaattoreita ohjelmatasolla. Niiden pohjalta lasketaan maakunnan rahoitusosuuden mukainen osuus tavoitteista. Uudenmaan rahoituskehyyksen tavoitetasot on asetettu ohjelma-asiakirjaan suoraan maakuntatasolle johtuen Uudenmaan erillisestä kehittyneemmän alueen kehyksestä.

Maakuntakohtaisten tuotos- ja tulostavoitteiden avainindikaattorit liitteenä.

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö käsittelee rahoitussuunnitelman ja esittää sen hyväksymistä maakunnan yhteistyöryhmälle. Lisäksi maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö käsittelee maakuntakohtaiset tuotos- ja tulostavoitteet ja esittää niitä käsiteltäväksi maakunnan yhteistyöryhmässä.

Asian käsittely:

Tiina Huotari ja Niina Lamberg esittelivät asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö käsittelee rahoitussuunnitelman ja esitti sen hyväksymistä maakunnan yhteistyöryhmälle. Lisäksi maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö käsittelee maakuntakohtaiset tuotos- ja tulostavoitteet ja esitti niitä käsiteltäväksi maakunnan yhteistyöryhmässä.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Tiina Huotari, p. +358 400 418 029